

LOVNORM FOR IDRETTSLAG

Veileder

NORGES
IDRETTSFORBUND

VEILEDER TIL LOVNORM FOR IDRETTSLAG

(Utarbeidet av NIFs juridiske avdeling 20.12.19)

INNLEDNING

Ny lovnorm for idrettslag

For å sikre at alle idrettslag har en lov som til enhver tid er i samsvar med NIFs regelverk, vedtar NIF en lovnorm for idrettslag. Lovnormen inneholder et minimum av det alle idrettslag må ha i sin egen lov.

Hva må idrettslaget gjøre?

Idrettslagets styre må sørge for at idrettslaget har en oppdatert lov som er i samsvar med lovnormen. Det er ikke nødvendig å kalle inn til et ekstraordinært årsmøte for å vedta endringer som må innarbeides som følge av endringer i lovnormen. Styret kan selv gjøre dette gjennom et ordinært styrevedtak. Andre lovendringer derimot, kan bare vedtas av idrettslagets årsmøte med 2/3 flertall.

Styret bør ta utgangspunkt i den nye lovnormen og tilpasse denne ved å legge inn de særlige bestemmelsene som idrettslaget har i egen lov i dag. Dersom styret vedtar endringene før 1. januar 2020, må det fremgå av vedtaket at lovendringene først trer i kraft 1. januar 2020.

Styret må informere medlemmene om den nye loven. Dette kan gjøres på idrettslagets hjemmeside eller på annen måte. Idrettslaget trenger ikke lenger oversende lovendringer i egen lov til idrettskretsen for godkjenning, men kretsen skal fortsatt gjøres kjent med lovendringer, og ha tilgang til loven, slik at kretsen kan vurdere om den er i samsvar med NIFs regelverk.

Nærmere informasjon om hvordan idrettslaget skal gjøre loven tilgjengelig for idrettskretsen, vil bli lagt ut på NIFs hjemmeside.

NYTT SIDEN FORRIGE LOVNORM

På Idrettstinget 2019 ble det vedtatt flere lovendringer. Lovnormen inneholder en rekke bestemmelser fra NIFs lov. Når NIFs lov er endret, må lovnormen alltid endres. For en oversikt over de endringene som er gjort fra forrige lovnorm som ble vedtatt i 2015, se «Lovnormer» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

INFORMASJON OM DENNE VEILEDEREN

Denne veilederen skal være til hjelp for idrettslag som skal oppdatere egen lov i samsvar med NIFs lovnorm. Veilederen inneholder informasjon om de enkelte bestemmelsene i lovnormen, og disse er i stor grad basert på bestemmelser i NIFs lov. Det er utarbeidet en egen kommentarutgave til NIFs lov, og det er også utarbeidet særlige veiledere knyttet til enkelte av bestemmelsene i NIFs lov. Veilederen henviser derfor til disse dokumentene, og disse finnes her under «Veiledere» på www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

**LOV FOR [NAVN PÅ IDRETTSLAGET]
[Ev. stiftelsesdato]
Sist endret [dato].**

KOMMENTAR:

Navnet på idrettslaget må legges inn i tittelen på loven. Navnet, og eventuelle fremtidige endringer, må være i samsvar med forskrift om navn på idrettslag, og være godkjent av NIF før det kan tas i bruk. Forskriften og annet regelverk finnes på www.idrettsforbundet.no/tema/juss

Eventuell stiftelsesdato kan legges inn.

Lovendringer og dato for når disse ble endret sist må legges inn slik at idrettslagets medlemmer og andre vet hvilken versjon som er den gjeldende. Når styret i idrettslaget nå plikter å endre loven som følge av ny lovnorm, er det dato for styrevedtaket som skal legges inn i klammene.

I. INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Formål

- (1) Idrettslagets formål er å drive idrett organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF).**
- (2) Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Det følger av NIFs lov at idrettslaget må ha som formål å drive idrett. Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-1 (2) bokstav a).

Merknad til (2): Formålet er hentet fra NIFs lov § 1-2 (3). Det er ikke anledning for idrettslaget å gjøre endringer i formålsbestemmelsen, eller å legge inn tillegg til formålsbestemmelsen som er i strid med formålsbestemmelsen i NIFs lovnorm.

§ 2 Organisasjon

- (1) Idrettslaget er selveiende og frittstående med utelukkende personlige medlemmer.**
- (2) Idrettslaget er medlem av [navn på de(t) særforbund som idrettslaget er medlem av].**
- (3) Idrettslaget er medlem av NIF gjennom [navn på idrettskrets] og er tilsluttet [navn på idrettsråd].**

- (4) Idrettslaget skal overholde overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak. NIFs regelverk gjelder for idrettslaget uavhengig av hva som måtte stå i idrettslagets egen lov.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Se merknad i kommentarutgaven NIFs lov til § 10-1 (2) bokstav b).

Merknad til (2): De særforbund Bestemmelsen er ny idrettslaget i dag er medlem av legges inn. Dersom idrettslaget skal melde seg inn i et nytt særforbund ev. melde seg ut, må dette skje ved en lovendring, som krever 2/3 flertall. Se lovnormen § 24 (2).

Etter NIFs lov må idrettslaget være medlem av de(t) særforbund som organiserer idretten(e) laget driver, med mindre laget utelukkende driver mosjonsidrett som ikke tilrettelegges av et særforbund i NIF. Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-1 (4).

Merknad til (3): Idrettstinget 2019 besluttet at alle idrettslag skal være tilsluttet et idrettsråd. Kontakt idrettskretsen dersom idrettslaget p.t. ikke er tilsluttet noe idrettsråd, eller idrettslaget ikke kjenner til hvilket idrettsråd det er tilsluttet. Idrettslag kan bare være tilsluttet ett idrettsråd.

Merknad til (4): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-2.

§ 3 Medlemmer

- (1) For at en person skal opptas i idrettslaget må vedkommende:**
- a) Akseptere å overholde idrettslagets og overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak.**
  - b) Ha gjort opp eventuelle økonomiske forpliktelser til idrettslaget og andre organisasjonsledd i NIF.**
- (2) Styret i idrettslaget kan i særlige tilfeller nekte en person medlemskap. Før vedtak treffes, skal personen gjøres kjent med bakgrunnen for saken og gis en frist på to uker til å uttale seg. Vedtaket skal være skriftlig og begrunnet samt informere om klageadgang. Vedtaket kan påklages til idrettskretsen innen tre uker etter at det er mottatt. Klagen skal sendes til idrettslagets styre, som eventuelt kan omgjøre vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til idrettskretsen innen to uker.**
- (3) Medlemskap i idrettslaget er først gyldig fra den dag kontingent er betalt.**
- (4) Medlemmet plikter å overholde idrettslaget og overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak.**
- (5) Utmelding skal skje skriftlig og får virkning når den er mottatt.**

- (6) Idrettslaget kan frata medlemskap fra medlem som etter purring ikke betaler fastsatt medlemskontingent. Medlem som skylder kontingent for to år, taper automatisk sitt medlemskap i idrettslaget og skal strykes fra lagets medlemsliste.**
- (7) a) Styret i idrettslaget kan i særlige tilfeller frata et medlem medlemskapet for en periode på inntil ett år. Før vedtak treffes, skal vedkommende gjøres kjent med bakgrunnen for saken og gis en frist på to uker til å uttale seg. Vedtaket skal være skriftlig og begrunnet samt informere om klageadgang.**
- b) Ved fratakelse av medlemskap kan den saken gjelder kreve at vedtaket behandles av ordinært/ekstraordinært årsmøte, og har rett til å være til stede ved årsmøtets behandling av saken. Kravet må fremsettes innen én uke etter at vedtaket er mottatt, og årsmøtet må deretter avholdes innen én måned.**
- c) Ved fratakelse av medlemskap kan idrettslagets vedtak påklages til idrettskretsen innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Klagen skal sendes til idrettslagets styre, som eventuelt kan omgjøre vedtaket dersom det er fattet av styret selv. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til idrettskretsen innen to uker. Idrettslagets vedtak trer ikke i kraft før klagefristen er utløpt, eventuelt når klagesaken er avgjort.**
- (8) Idrettslaget skal føre elektroniske medlemslister i idrettens nasjonale medlemsregister i tråd med forskrift gitt av Idrettsstyret.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-4 (1).

Merknad til (2): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-4 (3).

Merknad til (3): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-4 (2).

Merknad til (4): Pliktene som gjelder ved opptak fortsetter mens medlemskapet løper.

Merknad til (5): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-6 (1).

Merknad til (6): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-6 (2).

Merknad til (7): Se veileder om fratakelse av medlemskap i idrettslag.

Merknad til (8): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 10-5.

II. TILLITSVALGTE

§ 4 Kjønnfordeling

- (1) Idrettslaget skal arbeide for lik kjønnsfordeling ved valg/oppnevning til styrer, komiteer mv. og representasjon til årsmøte/ting. Ved valg/oppnevning av styre, råd, utvalg/komité mv. og ved representasjon til årsmøte/ting i overordnet organisasjonsledd, skal begge kjønn være representert. Sammensetningen skal være forholdsmessig i forhold til kjønnsfordelingen i medlemsmassen, dog slik at ved valg/oppnevning av mer enn tre personer, skal det velges/oppnevnes minst to personer fra hvert kjønn. Bestemmelsen gjelder også der det velges mer enn ett varamedlem. Ansattes representant teller ikke med ved beregningen av kjønnsfordelingen.**
- (2) Ved valg/oppnevning til styre, råd, utvalg/komité mv. i strid med bestemmelsen, skal styret innen én måned etter årsmøtet sende ut innkalling til ekstraordinært årsmøte der nytt valg foretas. Eksisterende medlemmer i det aktuelle styret, komiteen mv. blir sittende til nytt styre, komité mv. er valgt/oppnevnt.**
- (3) Idrettsstyret kan pålegge idrettslaget å oppfylle bestemmelsen, herunder innkalle til nytt årsmøte eller foreta ny oppnevning.**
- (4) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra denne bestemmelsen for et valg/oppnevning.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-4.

Merknad til (4): Idrettsstyret har delegert myndighet til å gi dispensasjon til idrettskretsene, og søknad sendes til den aktuelle idrettskretsen. For kontaktinformasjon til idrettskretsene, se her www.idrettsforbundet.no/idrettskretser

§ 5 Generelle regler om stemmerett, valgbarhet, forslagsrett mv.

- (1) For å ha stemmerett, være valgbar til årsmøte-/tingvalgte organer og kunne velges/oppnevnes som representant til årsmøte/ting i overordnet organisasjonsledd, må man ha fylt 15 år i løpet av kalenderåret, vært medlem av idrettslaget i minst én måned og ha gjort opp sine økonomiske forpliktelser til idrettslaget.**
- (2) Et medlem kan ikke samtidig inneha mer enn et av følgende verv i idrettslaget: medlem av styret, valgkomité, kontrollutvalg, lovutvalg, revisor, utvalg som ilegger sanksjoner.**
- (3) Et medlem kan ikke ha styreverv i flere idrettslag som deltar i samme konkurranse. Tilsvarende gjelder andre tillitsverv som gir påvirkningsmulighet over den aktuelle konkurranseaktiviteten, eller tilgang på informasjon som kan benyttes til ett av idrettslagenes fordel.**
- (4) Forslagsrett:**
  - a) Et medlem har forslagsrett til og på årsmøtet i idrettslaget.**

- b) Styret i idrettslaget har forslagsrett til og på årsmøtet i idrettslaget.**
- c) Møteberettiget komité/utvalg har forslagsrett til årsmøtet i saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde, og dets representant(er) har forslagsrett på årsmøtet innenfor komiteens/utvalgets arbeidsområde.**
- (5) Møte- og talerett:**
- a) Representant fra overordnet organisasjonsledd har møte- og talerett på årsmøtet i idrettslaget.**
- [b) Revisor har møte- og talerett på årsmøtet i saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde.]**

KOMMENTAR:

Generell merknad: Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-5.

Merknad til (4) bokstav c): De komiteer og utvalg som alltid har forslagsrett er: Valgkomité og kontrollutvalg. I tillegg vil eventuelle utvalg som velges med hjemmel i § 16 nr. 14 bokstav e) være møteberettiget på årsmøtet og ha forslagsrett.

Merknad til (5) Bokstav b): Dersom idrettslaget har en omsetning på kr 5 millioner eller mer, må det engasjere en revisor. I så fall skal klammene fjernes. Øvrige idrettslag kan fjerne bokstav b).

§ 6 Stemmerett, valgbarhet og representasjonsrett for arbeidstaker

- (1) Med arbeidstaker etter denne bestemmelsen menes person som:**
- a) utfører lønnet arbeid for idrettslaget tilsvarende en stillingsbrøk på mer enn 20 %, eller**
- b) mottar mer enn 1 G i lønn/andre ytelser fra idrettslaget i løpet av et kalenderår.**
- (2) En arbeidstaker i idrettslaget har ikke stemmerett på idrettslagets årsmøte, og er ikke valgbar til styre, råd, utvalg/komité mv. i idrettslaget eller overordnede organisasjonsledd. Tillitsvalgt som får relevant ansettelse, plikter å fratruke tillitsvervet ved tiltredelse av stillingen, og kan ikke gjeninntre før ansettelsesforholdet er opphørt.**
- (3) En arbeidstaker i idrettslaget kan ikke velges eller oppnevnes som representant til årsmøte/ting eller ledermøte i overordnede organisasjonsledd. Det kan heller ikke velges eller oppnevnes representant som er arbeidstaker i det organisasjonsledd representasjonen skjer.**
- (4) Bestemmelsen er ikke til hinder for at idrettslaget gir de ansatte rett til å utpeke ansattrepresentant(er) til idrettslagets styre.**
- (5) En person som er valgt eller oppnevnt i strid med bestemmelsen anses ikke som valgt eller oppnevnt.**

(6) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra bestemmelsen for et valg/oppnevning.

KOMMENTAR:

Denne bestemmelsen tilsvarer NIFs lov § 2-6. Det er utarbeidet en egen veileder til NIFs lov § 2-6, se «Veiledere» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss

Merknad til (6): Idrettsstyret har delegert myndighet til å gi dispensasjon til idrettskretsene, og søknad sendes til den aktuelle idrettskretsen. For kontaktinformasjon til idrettskretsene, se her www.idrettsforbundet.no/idrettskretser

§ 7 Valgbarhet og representasjonsrett for andre personer med tilknytning til idrettslaget

- (1) Et medlem som har en økonomisk særinteresse i driften av idrettslaget som overstiger 1 G i løpet av kalenderåret, er ikke valgbar til styre, råd, utvalg/komité mv. i idrettslaget eller overordnet organisasjonsledd. Det samme gjelder styremedlem, ansatt eller aksjonær med vesentlig innflytelse, i en juridisk person som har slik økonomisk særinteresse som nevnt i første setning. Begrensningen gjelder ikke for styremedlem oppnevnt av idrettslaget. Tillitsvalgt som f r slik økonomisk særinteresse, styreverv, ansettelse eller eierandel, plikter å fratre tillitsvervet, og kan ikke gjeninntre f r ansettelsesforholdet mv. er opphørt.**
- (2) Person som i henhold til første ledd ikke er valgbar, kan heller ikke velges eller oppnevnes som representant til årsmøte/ting eller ledermøte i overordnede organisasjonsledd. Det kan heller ikke velges eller oppnevnes representant med tilsvarende tilknytning til det organisasjonsledd representasjonen skjer.**
- (3) En person som er valgt eller oppnevnt i strid med bestemmelsen anses som ikke valgt eller oppnevnt.**
- (4) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra bestemmelsen for et valg/oppnevning.**

KOMMENTAR:

Denne bestemmelsen tilsvarer NIFs lov § 2-7. Det er utarbeidet en egen veileder til NIFs lov § 2-7, se «Veiledere» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

Merknad til (6): Idrettsstyret har delegert myndighet til å gi dispensasjon til idrettskretsene, og søknad sendes til den aktuelle idrettskretsen. For kontaktinformasjon til idrettskretsene, se her www.idrettsforbundet.no/idrettskretser

§ 8 Inhabilitet

- (1) En tillitsvalgt, oppnevnt representant eller ansatt i idrettslaget er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse:**

  - a) når vedkommende selv er part i saken,**
  - b) når vedkommende er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken,**
  - c) når vedkommende er eller har vært gift med eller er forlovet eller samboer med en part,**
  - d) når vedkommende leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret i et organisasjonsledd eller annen juridisk person som er part i saken.**
- (2) Likeså er vedkommende inhabil når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet; blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen som vedkommende har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om inhabilitetsinnsigelse er reist av en part.**
- (3) Er en overordnet inhabil, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av direkte underordnet i idrettslaget.**
- (4) Inhabilitetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at den tillitsvalgte, oppnevnte representanten eller ansattes tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke vedkommendes standpunkt og idrettslige interesser ikke tilsier at vedkommende viker sete.**
- (5) Med part menes i denne bestemmelsen person, herunder juridisk person, som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.**
- (6) I styrer, komiteer og utvalg treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om inhabilitet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta. Medlemmet skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre vedkommende inhabil. Før spørsmålet avgjøres, bør varamedlem eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.**
- (7) I øvrige tilfeller avgjør vedkommende selv om vedkommende er inhabil. Dersom en part krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller vedkommende ellers finner grunn til det, skal vedkommende selv forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse.**
- (8) Bestemmelsen gjelder ikke på årsmøtet i idrettslaget.**

KOMMENTAR:

Denne bestemmelsen tilsvarer NIFs lov § 2-8. Det er utarbeidet en egen veileder til NIFs lov § 2-8, se «Veiledere» her www.idrettsforbundet.no/tema/juss

§ 9 Vedtaksførhet, flertallskrav og protokoll

- (1) Styret, komiteer og utvalg i idrettslaget er vedtaksføre når et flertall av medlemmene er til stede. Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.**
- (2) Vedtak kan fattes ved skriftlig behandling eller ved fjernmøte, dersom et flertall av medlemmene gir sin tilslutning til dette. Ved skriftlig behandling sendes kopier av sakens dokumenter samtidig til alle medlemmer med forslag til vedtak. Ved fjernmøte skal alle møtedeltakerne kunne kommunisere med hverandre.**
- (3) Det skal føres protokoll fra styremøter. Protokollene skal være tilgjengelige for idrettslagets medlemmer, med mindre styret bestemmer noe annet i den enkelte sak.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-9.

§ 10 Tillitsvalgtes refusjon av utgifter. Godtgjørelse

- (1) Tillitsvalgt kan motta refusjon for nødvendige, faktiske utgifter som påføres vedkommende i forbindelse med utførelsen av vervet.**
- (2) Tillitsvalgt kan motta en rimelig godtgjørelse for sitt arbeid.**
- (3) Godtgjørelse til styret og daglig leder skal klart fremgå av vedtatt budsjett og regnskap.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-10.

III. ØKONOMI

§ 11 Regnskaps- og revisjonsplikt mv.

- (1) Idrettslaget er regnskaps- og revisjonspliktig, og skal utarbeide et årsregnskap som vedtas av årsmøtet. Årsregnskapet skal undertegnes av samtlige styremedlemmer. Dersom idrettslaget har daglig leder, skal også daglig leder undertegne.**

- (2) Idrettslaget skal følge alminnelig lovgivning for regnskap og revisjon der dette gjelder. Idrettslag med en årlig omsetning på fem millioner kroner eller mer, skal engasjere revisor og følge alminnelig lovgivning for regnskap og revisjon selv om de ikke er forpliktet til dette etter alminnelig lovgivning. For idrettslag som ikke har regnskapsplikt etter alminnelig lovgivning, gjelder uansett følgende:**
- a) Regnskapet skal vise en oppstilling over inntekter og kostnader i regnskapsåret og skal omfatte hele idrettslagets aktivitet. Dersom idrettslaget er inndelt i flere grupper/avdelinger, skal de enkelte grupper/avdelingers aktiviteter også vises i regnskapet.**
  - b) Alle transaksjoner skal dokumenteres på en måte som viser deres berettigelse.**
  - c) Regnskapet skal bokføres og spesifiseres så ofte som opplysningenes karakter og idrettslagets art og omfang tilsier.**
  - d) Regnskapet med alle bilag, bokførte opplysninger og underdokumentasjon skal oppbevares på en trygg måte i minimum fem år etter regnskapsårets slutt.**
  - e) Bankkonti skal være knyttet til idrettslaget, og skal disponeres av minimum to personer i fellesskap. Alle utbetalingstransaksjoner skal være godkjent av minimum to personer i fellesskap.**
- (3) Idrettslaget skal ha underslagsforsikring.**

KOMMENTAR:

NIF utarbeider en egen veileder som publiseres første kvartal 2020.

§ 12 Budsjett

- (1) På årsmøtet skal det vedtas et budsjett som inneholder alle hovedposter i resultatregnskapet. Eventuelle midler avsatt til kontrollutvalgets arbeid skal spesifiseres særskilt.**
- (2) Budsjettet skal være realistisk, og resultatet skal ikke vise underskudd med mindre det dekkes av positiv egenkapital.**
- (3) Det vedtatte budsjettet bør fremkomme i egen kolonne når årsregnskapet fremlegges.**

KOMMENTAR:

NIF utarbeider en egen veileder som publiseres første kvartal 2020.

§ 13 Utlån og garanti

Idrettslaget kan ikke gi lån eller stille garantier for lån hvis ikke lånet eller garantien er sikret med betryggende pant eller annen betryggende sikkerhet. Sikkerheten for lån og garantier skal opplyses i note til årsoppgjøret.

KOMMENTAR:

NIF utarbeider en egen veileder som publiseres første kvartal 2020.

IV. ÅRSMØTE, STYRE, UTVALG MV.

§ 14 Årsmøtet

- (1) Årsmøtet er idrettslagets høyeste myndighet, og avholdes hvert år innen utgangen av mars måned.**
- (2) Årsmøtet innkalles av styret med minst én måneds varsel direkte til medlemmene eventuelt på annen forsvarlig måte, herunder ved kunngjøring i pressen, eventuelt på idrettslagets internettside. Innkallingen kan henviser til at saksdokumentene gjøres tilgjengelig på idrettslagets internettside eller på annen forsvarlig måte. I så fall skal det fremgå at dokumentene vil bli gjort tilgjengelige senest én uke før årsmøtet. Forslag som skal behandles på årsmøtet, må være sendt til styret senest to uker før årsmøtet. Fullstendig sakliste og andre nødvendige saksdokumenter med forslag til årsmøtet må være gjort tilgjengelig senest én uke før årsmøtet.**
- (3) Ved innkalling i strid med bestemmelsen, avgjør årsmøtet hhv. under godkjenning av innkalling og godkjenning av saklisten, om årsmøtet er lovlig innkalt og om det er saker som ikke kan behandles.**
- (4) Alle idrettslagets medlemmer har adgang til årsmøtet. Årsmøtet kan beslutte at andre personer og/eller media kan være til stede, eventuelt at årsmøtet kun er åpent for medlemmer og andre med møterett.**
- (5) Årsmøtet er vedtaksført dersom det møter et antall stemmeberettigede medlemmer som minst tilsvarer antall styremedlemmer som skal velges av årsmøtet. Dersom årsmøtet ikke er vedtaksført, kan det innkalles til årsmøte på nytt uten krav til minimumsdeltakelse.**
- (6) På årsmøtet kan ikke behandles forslag om endring i lov eller bestemmelser som ikke er oppført på den saklisten som er gjort tilgjengelig eller sendt ut. Andre saker kan behandles når 2/3 av de fremmøtte stemmeberettigede vedtar det ved godkjenning av saklisten.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-15.

Merknad til (2) og (3): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov 2-16.

Merknad til (4): De som har møterett er de som har stemmerett, forslagsrett og talerett på årsmøtet, se lovnormen § 5.

Merknad til (5) og (6): Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov 2-17.

§ 15 Ledelse av årsmøtet

Årsmøtet ledes av valgt(e) dirigent(er). Verken dirigent eller protokollfører behøver å være medlem.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov 2-20.

§ 16 Årsmøtets oppgaver

Årsmøtet skal:

- 1. Godkjenne de stemmeberettigede.**
- 2. Velge dirigent(er).**
- 3. Velge protokollfører(e).**
- 4. Velge to medlemmer til å underskrive protokollen.**
- 5. Godkjenne innkallingen.**
- 6. Godkjenne saklisten.**
- 7. Godkjenne forretningsorden.**
- 8. Behandle idrettslagets årsberetning.**
- 9. Behandle idrettslagets regnskap, styrets økonomiske beretning, kontrollutvalgets beretning [og revisors beretning].**
- 10. Behandle forslag og saker.**
- 11. Fastsette medlemskontingent på minst kr 50, og treningsavgift, eller gi fullmakt til å fastsette treningsavgifter.**
- 12. Vedta idrettslagets budsjett.**
- 13. Behandle idrettslagets organisasjonsplan.**
- 14. Foreta følgende valg:**
  - a) Styre med leder, nestleder, [antall] styremedlem og [antall, (minst ett)] varamedlem(mer).**
  - b) Kontrollutvalg med [antall, (minst to)] medlemmer og [antall, (minst ett)] varamedlem(mer).**
  - c) Representanter til ting og møter i de organisasjonsledd idrettslaget har representasjonsrett eller gi styret fullmakt til å oppnevne representantene.**
  - d) Valgkomité med leder, to medlemmer og ett varamedlem.**
  - e) Eventuelt øvrige valg i henhold til idrettslagets organisasjonsplan.**

Ledere og nestledere velges enkeltvis. Øvrige medlemmer velges samlet. Deretter velges varamedlemmene samlet. Der det velges flere varamedlemmer skal det velges 1. varamedlem, 2. varamedlem osv.

[15. Engasjere revisor til å revidere idrettslagets regnskap.]

KOMMENTAR:

Generelle merknader:

- Rekkefølgen på saker som skal behandles er endret. Valg av dirigent er flyttet frem, slik at dirigenten overtar ansvaret for å styre årsmøtet med en gang antall stemmeberettigede er godkjent.
- Dersom saklisten ikke fullføres, må det innkalles til et fortsettende årsmøte. Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-17 (2).

Merknad til nr. 8:

- Årsberetning er styrets redegjørelse for idrettslagets aktiviteter, dvs. en form for årsrapport.

Merknad til nr. 9:

- Om «styrets økonomiske beretning», se veileder til økonomibestemmelsene (kommer).
- Alle idrettslag skal velge et kontrollutvalg i stedet for to valgte revisorer, se nr. 14 b). Kontrollutvalget skal avgi en beretning. Se veileder om kontrollutvalget (kommer).
- Dersom idrettslaget har en omsetning på 5 millioner kroner eller mer, og derfor har engasjert revisor, skal revisor avgi beretning.

Merknad til nr. 11:

- Minste kontingentsats ble på Idrettstinget 2019 vedtatt redusert fra kr 100 til kr 50. Satsen er en minstesats, dvs. at idrettslaget kan ha kontingenter som er høyere enn kr 50, men ikke lavere.
- Årsmøtet kan fastsette treningsavgifter som et tillegg til medlemskontingenten. Årsmøtet kan gjennom et årsmøtevedtak gi hovedstyret eller gruppestyret myndighet til å fastsette treningsavgiften. Årsmøtet kan i den forbindelse fastsette en øvre og/eller nedre grense for treningsavgiftens størrelse.

Merknad til nr. 13:

- Organisasjonsplanen skal beskrive idrettslagets interne organisering og aktivitet.

Merknad til nr. 14:

- Etter lovnormen skal alle tillitsvalgte velges på hvert årsmøte. Dersom idrettslaget ønsker lengre valgperioder, må dette reguleres i loven.

Merknad til nr. 14 a):

- Antall styremedlemmer og varamedlemmer må fylles ut, minimum ett styremedlem og minimum ett varamedlem.

Merknad til nr. 14 b):

- Antall medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget fylles ut. Kontrollutvalget skal bestå av minst to medlemmer og ett varamedlem.

Merknad til nr. 14 d):

- Antall medlemmer og varamedlemmer i valgkomiteen fylles ut. Valgkomiteen skal bestå av minst to medlemmer og ett varamedlem.

Merknad til nr. 14 siste avsnitt:

- Dersom det er forfall fra et styremedlem, og et varamedlem må tre inn, må det tas hensyn til kjønnsfordelingsbestemmelsen, se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-4 (1).

Merknad til nr. 15:

Dersom idrettslaget har en omsetning på 5 millioner kroner eller mer, skal årsmøtet engasjere en revisor. Hvis det ikke skal engasjeres revisor kan punktet fjernes.

§ 17 Stemmegivning på årsmøtet

- (1) Med mindre annet er bestemt i denne lov, skal et vedtak, for å være gyldig, være truffet med alminnelig flertall av de avgitte stemmer. Ingen representant har mer enn én stemme, og ingen kan stemme på vegne av andre. Blanke stemmer skal anses som ikke avgitt.**
- (2) Valg foregår skriftlig hvis det foreligger mer enn ett forslag eller det fremmes krav om det. Blanke stemmer, eller stemmer på kandidater som ikke er foreslåtte, eller som inneholder flere kandidater enn det antall som skal velges, teller ikke, og stemmene anses som ikke avgitt.**
- (3) Når et valg foregår enkeltvis og ingen kandidat oppnår mer enn halvparten av de avgitte stemmer, foretas omvalg mellom de to kandidater som har oppnådd flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.**
- (4) Når det ved valg skal velges flere ved en avstemning, må alle, for å anses valgt, ha mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Dette gjelder ikke ved valg av varamedlem. Hvis ikke tilstrekkelig mange kandidater har oppnådd dette i første omgang, anses de valgt som har fått mer enn halvparten av stemmene. Det foretas så omvalg mellom de øvrige kandidater og etter denne avstemning anses de valgt som har fått flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.**

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-21.

§ 18 Ekstraordinært årsmøte

- (1) Ekstraordinært årsmøte i idrettslaget innkalles av idrettslagets styre med minst 2 ukers frist etter:
  - a) vedtak av idrettslagets styre eller årsmøte,
  - b) vedtak av styre eller årsmøte/ting i overordnet organisasjonsledd, eller
  - c) skriftlig krav fra 1/4 eller 50 av idrettslagets stemmeberettigede medlemmer.**
- (2) Saklisten og andre nødvendige dokumenter skal vedlegges innkallingen eller være gjort tilgjengelig på forsvarlig måte og dette skal fremgå av innkallingen.**
- (3) Ekstraordinært årsmøte er vedtaksført dersom det møter et antall stemmeberettigede medlemmer som minst tilsvarer antall medlemmer av styret iht. denne lov. Dersom det ekstraordinære**

årsmøtet ikke er vedtaksført, kan det innkalles til årsmøte på nytt uten krav til minimumsdeltakelse.

- (4) Ekstraordinært årsmøte i idrettslaget skal bare behandle de saker som er angitt i vedtaket eller i kravet/kravene om innkalling av det ekstraordinære årsmøtet.
- (5) Ved innkalling i strid med bestemmelsen, avgjør det ekstraordinære årsmøtet hhv. under godkjenning av innkalling og godkjenning av saklisten, om det ekstraordinære årsmøtet er lovlig innkalt og om det er saker som ikke kan behandles.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-19.

§ 19 Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter eller betydelig omfang

Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter eller betydelig omfang i forhold til idrettslagets størrelse eller virksomhet, kan kun vedtas av årsmøtet.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-22.

§ 20 Idrettslagets styre

- (1) Idrettslaget ledes og forpliktes av styret som representerer idrettslaget utad. Styret er idrettslagets høyeste myndighet mellom årsmøtene.
- (2) Styret skal blant annet:
  - a) Iverksette årsmøtets og overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak.
  - b) Påse at idrettslagets midler brukes og forvaltes på en forsiktig måte i samsvar med de vedtak som er fattet på årsmøtet eller i overordnede organisasjonsledd, og sørge for at idrettslaget har en tilfredsstillende organisering av regnskaps- og budsjettfunksjonen samt en forsvarlig økonomistyring.
  - c) Oppnevne komiteer/utvalg, og utarbeide mandat/instruks for disse.
  - d) Oppnevne en ansvarlig for politiattestordningen og en ansvarlig for barneidretten.
  - e) Oppnevne representanter til årsmøter/ting i overordnede organisasjonsledd dersom årsmøtet ikke har valgt representanter.
  - f) Rapportere organisasjonsdata i samsvar med krav fastsatt av Idrettsstyret.
- (3) Styret skal avholde møter når lederen bestemmer det eller minst to av styrets medlemmer forlanger det.

KOMMENTAR:

Merknad til (2) d): Idrettslag vil kun ha behov for å oppnevne en ansvarlig for politiattestordningen dersom idrettslaget organiserer aktivitet for mindreårige og/eller personer med utviklingshemming. Tilsvarende vil idrettslag kun behøve å oppnevne en ansvarlig for barneidretten dersom det organiseres aktivitet for barn til og med fylte 12 år.

For mer informasjon om politiattestordningen og oppgavene for politiattestansvarlig se: www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/politiattest

For mer informasjon om barneidrett og oppgaven som barneidrettsansvarlig se: www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett
www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett/barneidrettsansvarlig

Merknad til (2) e): Det er årsmøtet som velger hvem som skal representere idrettslaget på årsmøter/ting der idrettslaget har representasjonsrett. Årsmøtet kan også beslutte å gi styret fullmakt til å oppnevne representantene, se lovnormen § 16 nr. 14 c). Dersom årsmøtet har glemt å velge eller gi fullmakt, tilligger det styret å oppnevne representanter.

Merknad til (2) f): Styret må sørge for at idrettslaget benytter et godkjent medlemssystem, se lovnormen § 3 (8), samt gjennomføre samordnet rapportering til NIF årlig. Fristen for samordnet rapportering er satt til 30. april hvert år. Styret bør i god tid før denne fristen oppsøke informasjon på www.idrettsforbundet.no slik at det er kjent hva som skal rapporteres, hvordan rapporteringen skal gjennomføres, og hvilken frist som gjelder.

For regler om medlemsregister og utfyllende regler for registrering av medlemsopplysninger og rapportering til NIF, se NIFs regelverk på www.idrettsforbundet.no/tema/juss/

§ 21 Kontrollutvalg

(1) Kontrollutvalget har følgende oppgaver:

- a) Påse at idrettslagets virksomhet drives i samsvar med idrettslagets og overordnet organisasjonsledds regelverk og vedtak.**
- b) Ha et særlig fokus på at idrettslaget har forsvarlig forvaltning og økonomistyring, at dets midler benyttes i samsvar med lover, vedtak, bevilgninger og økonomiske rammer.**
- c) Forelegges alle forslag til vedtak som skal behandles på årsmøtet, og avgi en uttalelse til de saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde.**
- d) Føre protokoll over sine møter, avgi en beretning til årsmøtet, og foreta regnskapsrevisjon, med mindre idrettslaget har engasjert revisor. I så fall skal utvalget minst ha et årlig møte med revisor, og kan ved behov engasjere revisor for å utføre de revisjonsoppgaver utvalget finner nødvendig.**
- e) [Utføre de oppgaver som fremgår av vedtatt instruks.]**

- (2) Kontrollutvalget skal ha tilgang til alle opplysninger, redegjørelser og dokumenter som utvalget anser nødvendig for å utføre sine oppgaver.**

KOMMENTAR:

Det er først når idrettslaget avholder sitt første ordinære årsmøte som avholdes innen utgangen av mars 2020, at det skal velges et kontrollutvalg med de oppgaver som fremgår av bestemmelsen. Det vil bli utarbeidet en egen veileder for kontrollutvalg innen første kvartal 2020.

§ 22 Valgkomité

Valgkomiteen velges på årsmøtet på fritt grunnlag, etter innstilling fra styret, og skal legge frem innstilling på kandidater til alle øvrige tillitsverv som skal velges på årsmøtet. Medlem av valgkomité som selv blir kandidat til verv, plikter å tre ut av valgkomiteen med mindre vedkommende skriftlig meddeler valgkomiteen og forslagsstiller at vedkommende ikke er aktuell for vervet.

KOMMENTAR:

Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-18.

§ 23 Grupper

- (1) Idrettslagets årsmøte kan beslutte å opprette og nedlegge grupper, og hvordan disse skal organiseres og ledes. Dette vedtas i forbindelse med årlig behandling av idrettslagets organisasjonsplan, jf. § 16 pkt. 13.**
- (2) Dersom idrettslagets årsmøte ved behandlingen av organisasjonsplanen har vedtatt å opprette grupper med gruppestyrer, gjelder følgende:**
- a) Hver gruppe skal ha et gruppestyre på minst tre medlemmer. Gruppestyret velges på årsmøtet. Gruppen foreslår kandidater til gruppestyret til valgkomiteen. Eventuelt kan årsmøtet gi hovedstyret fullmakt til å oppnevne gruppestyrer etter forslag på kandidater fra gruppen.**
  - b) Gruppen avholder et årlig møte før årsmøtet i idrettslaget. Hovedstyret fastsetter en siste frist for avholdelse av det årlige møtet. Møtet innkalles av gruppestyret med minst én ukes frist. Det årlige møtet skal behandle gruppens regnskap, og kan fremme innspill til hovedstyret om blant annet idrettslagets regnskap, årsberetning, treningsavgift, budsjett og årsplan.**
  - c) Gruppestyret konstituerer seg selv, med mindre annet er besluttet av årsmøtet.**
  - d) Gruppestyret fastsetter eventuell årlig treningsavgift innenfor rammen av fullmakt gitt av årsmøtet.**

(3) Gruppestyret eller representanter for grupper kan ikke inngå avtaler eller på annen måte forplikte idrettslaget uten fullmakt fra hovedstyret.

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Grupper i et idrettslag kan kun opprettes av årsmøtet i idrettslaget. Årsmøtet kan også gi fullmakt til styret til å oppnevne medlemmer til gruppestyret. Årsmøtet ev. styret skal også beslutte hvordan gruppen skal organiseres og ledes, herunder om gruppen skal ha et gruppestyre.

Merknad til (2): Bestemmelsen regulerer hvordan grupper med gruppestyrer skal organiseres. Bestemmelsen gjelder bare i de tilfeller idrettslaget har besluttet at det skal være grupper med gruppestyrer. Dersom idrettslaget har mer løselig organiserte grupper, gjelder ikke bestemmelsen.

Merknad til (2) a): Det må fremgå av idrettslagets lov hvor mange medlemmer gruppestyret skal ha, slik at årsmøtet vet hvor mange som skal velges. Antallet skal uansett ikke være færre enn tre. Bestemmelsen presiserer at det er årsmøtet som skal velge gruppestyret og at gruppens oppgave er å foreslå kandidater til valgkomiteen. Årsmøtet kan eventuelt delegere denne oppgaven til hovedstyret i klubben. Bestemmelsen innebærer at gruppen ikke selv kan velge gruppestyre.

Merknad til (2) b): Dersom idrettslaget ikke selv har vedtatt noe om hvem som kan møte på gruppens årlige møte, er utgangspunktet at alle medlemmer idrettslaget fritt kan møte og være med på beslutninger som fattes på årlige møter i gruppene.

Merknad til (2) c): Å konstituere seg betyr at det er styret selv som beslutter hvem som skal være leder av gruppestyret osv.

Merknad til (2) d): Dersom årsmøtet har besluttet å gi gruppestyret fullmakt til å fastsette årlig treningsavgift kan gruppestyret fastsette slik avgift.

Merknad til (3): Et gruppestyre eller representanter for gruppen har som hovedregel ikke fullmakt til å inngå avtaler eller på annen måte binde idrettslaget rettslig. Dersom gruppestyret eller representanter for gruppen skal kunne inngå egne avtaler må denne retten utledes fra fullmakt fra årsmøtet eller styret. Begrunnelsen for denne bestemmelsen er at det er hovedstyret som er høyeste myndighet mellom årsmøtene, og at det er styret som har ansvaret for idrettslagets virksomhet i denne perioden.

V. ØVRIGE BESTEMMELSER

§ 24 Lovendring

- (1) Styret skal oppdatere loven i samsvar med eventuelle endringer i NIFs lov/lovnorm, og gjøre endringene kjent for idrettslagets medlemmer så snart de er vedtatt av styret.**
- (2) Øvrige lovendringer kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte i idrettslaget etter å ha vært oppført på saklisten, og krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Endringene trer i kraft straks, med mindre årsmøtet vedtar noe annet. Dersom**

årsmøtet vedtar lovendringer, sendes protokollen til idrettskretsen. Ved eventuell motstrid mellom idrettslagets regelverk og NIFs regelverk, går NIFs regelverk foran. Idrettskretsen kan, som overordnet organisasjonsledd, pålegge nødvendig endring for å unngå motstrid med NIFs regelverk.

- (3) Endringer i §§ 24 og 25 kan ikke vedtas av idrettslaget selv med mindre endringene følger av NIFs regelverk eller lovnorm.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Når NIF vedtar endringer i NIFs lov som innebærer at lovnormen for idrettslag endres, plikter styret å oppdatere idrettslagets lov. Dette gjøres gjennom et ordinært styrevedtak. Det er ikke nødvendig å løfte saken til årsmøtet ettersom dette er bestemmelser som et idrettslag uansett må følge, enten de fremgår av egen lov eller ikke.

Merknad til (2): Andre lovendringer kan bare gjøres av årsmøtet. Se merknad i kommentarutgaven til NIFs lov § 2-2.

§ 25 Oppløsning, sammenslutning, utmelding og annet opphør

- (1) Forslag om oppløsning må vedtas med 2/3 flertall på to påfølgende årsmøter, der det etterfølgende årsmøte må avholdes minimum tre måneder og maksimum 6 måneder senere. Dersom idrettslagets årsmøte vedtar oppløsning ved enstemmighet, er idrettslaget oppløst uten påfølgende årsmøte. Idrettslaget skal skriftlig varsle idrettskrets og særforbund senest 14 dager før idrettslagets årsmøte behandler forslag om oppløsning.**
- (2) Sammenslutning med andre idrettslag anses ikke som oppløsning av idrettslaget. Vedtak om sammenslutning eller utmelding fra særforbund og/eller NIF treffes i samsvar med bestemmelsene om lovendring, jf. § 24.**
- (3) Ved utmelding tilfaller idrettslagets eiendeler NIF eller formål godkjent av Idrettsstyret hvis det er ytet offentlig støtte/spillemidler til disse eiendeler. Ved oppløsning eller annet opphør av idrettslaget tilfaller lagets overskytende midler etter avvikling et formål godkjent av idrettskretsen. Underretning om at idrettslaget skal oppløses, skal sendes til idrettskretsen 14 dager før idrettslaget holder sitt ordinære årsmøte for behandling av saken.**

KOMMENTAR:

Merknad til (1): Et idrettslag kan beslutte oppløsning på to måter; enten gjennom to årsmøtevedtak etter prosedyren som er angitt i første setning eller ved et enstemmig vedtak som angitt i andre setning.

Merknad til (3): Dersom idrettslaget melder seg ut av NIF eller taper sitt medlemskap, fortsetter idrettslaget likevel å eksistere som en forening uten medlemskap i NIF. Dette er

annerledes dersom idrettslaget opphører å eksistere. Konsekvensen for håndteringen av idrettslagets midler blir derfor også forskjellig.